

Ceza evleri ile mahkeme binaları inşası karşılığı olarak alınacak harclar ve mahkûmlara ödettirilecek yiyecek bedelleri hakkındaki 2548 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâiyhası ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/277)

T. C.

Başvekâlet

3 . XII . 1958

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-799/3268

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Adliye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 12 . XI . 1958 tarihinde kararlaştırılan Ceza evleri ile mahkeme binaları inşası karşılığı olarak alınacak harclar ve mahkûmlara ödettirilecek yiyecek bedelleri hakkındaki 2548 sayılı Kanunun 4 neü maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâiyhasının, esbabı mucibesi ile birlikte, sunulduğunu saygıla-
rıyla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Ceza evleri ile mahkeme binaları inşası karşılığı olarak alınacak harclar ve mahkûmlara ödettirilecek yiyecek bedelleri hakkındaki 2548 sayılı Kanunla iera dairelerince miktar ve kıy-
meti muayyen olan ilâmlı ve ilâmsız alacaklardan tahsil olunan paranın % 2 si ve kıymeti muay-
yen olmıyan ilâmların icrasından tahsil haremının yarısı nispetinde, harc alınmakta ve mahkûmların
iktidarı olanlardan yiyecek bedelleri tahsil olunmaktadır.

Ancak, harclardan teraküm eden para miktarı her sene 2,5 milyon liraya bâliğ olduğu halde
mahkûmlara ödettirilmekte olan yiyecek bedeli ise 500 000 lirayı geçmemektedir.

Halbuki bir kısım mahkûmlar günde 75, hasta, hücre ve çocuk mahkûmlar da günde 125 şer
kuruş üzerinden iâşe edilmek suretiyle her sene bütçe ile alınan 10 ilâ 13 milyon liralık tah-
sisat tamamen sarf edilmiş olmasına rağmen, buna mukabil tahsil olunan para miktarı bunun
% 5 ine dahi tekabül etmemektedir.

Ceza evinde bulunduğu müddetçe yiyecek bedelini ödemeye mecbur olan mahkûmlardan bu mec-
buriyeti ifa etmiyenlerin C. Müddeiumumileri tarafından ikametgâhları belediyesi ve belediye
teşkilâtı olmıyan yerlerde kaymakam ve nahiye müdürleri marifetiyle borçlarını ödemeye muk-
tedir olup olmadıkları tahkik olunarak iktidarı olmıyanlardan yiyecek bedeli aranmayacağı 2548
sayılı Kanunun 3757 sayılı Kanunla muaddel 2 nei maddesi hükmü iktizasındandır.

İktidarı anlaşıldığı halde borçlarını ödemiyenlerden C. Müddeiumumiliklerinin işarı üzerine
maliye dairelerince (Âmme alacakları) hakkındaki kanun hükümleri tatbik olunarak, borçları tahsil
olunmaktadır.

Tahsilât miktarına ciddi şekilde müessir olan tahkik mevzuu üzerinde ehemmiyetle durulmak-
la beraber, kanunun 4 ncü maddesinde, ödettirilecek yiyecek bedeli mahkûmlara her verildiği

yıl içinde yapılan mukavelelerde yazılı fiyatların en ucuzu üzerinden hesabedileceği kabul edilmiş bulunmaktadır.

Bu esasa göre, 750 gramlık bir ekmek, Adıyaman'da 42,75, Ardahan'da 63, Şavşat'ta 51, Denizli'de 48, Urfa'da 52, Edirne'de 50 ve Hakkâri (Çukurca'da) 120 kuruş olduğu halde İskilip'te aynı miktar ekmek 21,57 kuruş üzerinden mukaveleye bağlandığı için bütün mahkûmlara ödettilen ekmek bedeli ise 21,57 kuruştur.

Borcunu ödemeye muktedir olan her mahkûm **ekmek** ve **gıda maddeleri** mubayaa fiyatı ile sair işe masrafları üzerinden yiyecek bedeli tediye etmesi lâzımgelirken Hazinesinin zararına olarak hiçbir hukuki mesnet mevcudolmaksızın senesi içerisinde yapılan mukavelelerde yazılı fiyatların en ucuzu üzerinden yiyecek bedeli ödettilenmek suretiyle tamamen himayeye mazhar kılınmaktadır.

Yukarda arz olunan mahzuru önlemek maksadiyle ilişik kanun lâyihası hazırlanmıştır.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 1/277

Karar No. 33

24 . IV . 1959

Yüksek Reisliğe

Ceza evleri ile mahkeme binaları inşası karşılığı olarak alınacak harelar ve mahkûmlara ödettilerilecek yiyecek bedelleri hakkındaki 2548 sayılı Kanunun 4 neü maddesinin değıştirilmesine dair Hükümetçe hazırlanıp Yüksek Riyasetçe encümenimize havale kılınan kanun lâyihasının Hükümet mümessillerinin de huzuriyle yapılan müzakeresi sonunda :

Hükümet lâyihasının esbabı mucibesinde de belirtildiği üzere 2548 sayılı Kanunun 4 neü maddesine tevfikan tahsil olunan yiyecek bedelleri haddizatında ödemeye iktidarı bulunduğu tesbit edilen mahkûmlara taallük eylemektedir.

Hal böyle iken; mer'i 2548 sayılı Kanunun 4 neü maddesinde ödettilerilecek yiyecek bedeli mahkûmlara her verildiği yıl içinde yapılan mukavelelerde yazılı fiyatların en ucuzu üzerinden hesabedileceğini âmir bulunmasından çok defa tahsilâtta; mahûmun cezasını çekmekte olduğu mahaldeki yiyeceklerin vasatı rayiç fiyatlarından çok dün seviyelerdeki miktarları üzerinden yapılmaktadır. Memleketin muhtelif bölgelerinde muhtelif fiyat farkları arz eden ekmek ve gıda maddeleri bedellerinin mahkûmun bizzat faydalandığı yerin mubayaa fiyatları esas tutu-

arak ödettilerilmesi kadar âdilâne bir hal tasavvur olunamaz.

Aksi halde bir taraftan Hazinesinin zararı tevali edeceği gibi, diğer taraftan da, mevcut mukavelelerden en düşük bedelin tahsilâta esas alınması suretiyle o mahaldeki serbest vatandaşlardan bir mahkûmun daha müsait bir lûtfa mazhariyeti gibi maddeten ve mânen de bir müsavatsızlığın devamına da imkân verilmiş olmaktadır.

Yukardaki mâruz sebeplerle Hükümetin tâdil lâyihasını yerinde mütalâa eden encümenimiz vâkı değıştirgeyi aynen kabule ve işin ehemmiyeti ve mahiyeti bakımından da Umumi Heyette takdimen ve müstacelen müzakeresine 27 . III . 1959 tarihinde ittifakla karar vermiştir.

Havalesi geređince Bütçe Encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni Reisi

ve Bu Mazbata M.

Aydın

C. Ülkü

Bahkesir

V. Asena

İmzada bulunamadı

Kâtip

Manisa

A. Akın

Aydın

N. Geveci

Burdur <i>B. Kayaalp</i>	Çanakkale S. Sezgin İmzada bulunamadı	Sakarya T. Barış İmzada bulunamadı	Sakarya <i>N. Kirişcioğlu</i>
Denizli <i>İ. Hadımlıoğlu</i>	Erzincan <i>A. Sağiroğlu</i>	Trabzon <i>S. Z. Ramoğlu</i>	Urfa A. Akan İmzada bulunamadı
İstanbul <i>N. Tekinel</i>	Kırşehir <i>H. Çopuroğlu</i>	Ordu <i>Z. Kumrulu</i>	Uşak <i>A. R. Akbuynoğlu</i>
			Yozgad <i>M. Ataman</i>

Bütçe Encümeni masbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/277
Karar No. 98

25 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Ceza evleri ile mahkeme binaları inşası karışlığı olarak alınacak harclar ve mahkûmlara ödettirilecek yiyecek bedelleri hakkındaki 2548 sayılı Kanunun dördüncü maddesinin tadiline dair Adliye Vekâletince hazırlanan ve yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 3. XII. 1958 tarihli ve 71-799/3268 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Adliye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Adliye ve Maliye Vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde yazılı mucip sebeplere istinaden 2548 sayılı Kanunun 4 ncu maddesinin tadili suretiyle tediye iktidarı bulunan mahkûmların ekmek ve gıda maddelerinin mahallî mübayaa bedeli üzerinden ödettilmesini temin maksadiyle ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

Adliye Encümeni tarafından aynen kabul olunan lâyiha, encümenimizce de muvafık mü-

talâa olunarak maddelerin müzakeresine geçilmiş ve Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Mazbata M.	Kâtip
Balıkesir	İzmir	Diyarbakır
<i>H. İmre</i>	<i>B. Bülgin</i>	<i>M. H. Ünal</i>
Afyon K.	Artvin	Balıkesir
<i>N. Topçuoğlu</i>	<i>H. Çeltikçioğlu</i>	<i>M. H. Timurtaş</i>
Çorum	Denizli	Eskişehir
<i>Y. Gürsel</i>	<i>A. R. Karaca</i>	<i>M. Başkurt</i>
İsparta	İstanbul	Kastamonu
<i>T. Tırlı</i>	<i>N. Kırşan</i>	<i>M. İslâmoğlu</i>
Kütahya	Nevşehir	Rize
<i>S. S. Nasuhoğlu</i>	<i>N. Önder</i>	<i>İ. Akçal</i>
Rize	Siird	Siird
<i>M. Önal</i>	<i>B. Erden</i>	<i>M. D. Süalp</i>
Sinob	Yozgad	Zonguldak
<i>Ö. Özen</i>	<i>T. Alpay</i>	<i>H. Timur</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ceza evleri ile mahkeme binaları inşası karşılığı olarak alınacak harclar ve mahkûmlara ödettirilecek yiyecek bedelleri hakkındaki 2548 sayılı Kanununun 4 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası

MADDE 1. — 2548 sayılı Kanununun 4 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 4. — Ödettirilecek yiyecek bedeli, mahkûmlara her verildiği yıl içinde eklemek ve gıda maddelerinin mübayaa fiyatı üzerinden hesap olunur.»

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

12 . XI . 1958

Başvekil
A. Menderes

Devlet Vekili

Devlet Vekili
A. Aker

Devlet Vekili ve
Çalışma V. V.
H. Şaman

Devlet Vekili ve
Münakalât V. V.
M. Kurbanoğlu

Adliye Vekili
E. Budakoğlu

Milli Müdafaa Vekili
E. Menderes

Hariciye Vekili

Maarif Vekili

Ticaret Vekili
H. Erkmen

Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüsman

Münakalât Vekili

Sanayi Vekili

İmar ve İskân Vekili
M. Berk

Dahiliye Vekili ve
Hariciye V. V.
Dr. N. Gedik

Maliye Vekili ve
Maarif V. V.
H. Polatkan

Nafia Vekili
T. İleri

Sih. ve İç. Mua. Vekili
Dr. L. Kırdar

Ziraat Vekili
N. Ökmen

Çalışma Vekili

Bas. - Yay. ve Turz. Vekili
S. Somuncuoğlu

Koordinasyon Vekili ve
Sanayi V. V.
S. Ataman